

espoon asunnot

1111 - Rullaniementie
4

Pelastussuunnitelma

1111 - Rullaniementie 4 pelastussuunnitelma

Laadittu 9.8.2013

Laatija Pelsu Asiantuntijat

Viimeksi päivitetty 17.8.2023

Päivittäjä Espoon Asunnot

Tämä pelastussuunnitelma on laadittu käyttäen Pelsu Pelastussuunnitelma -palvelua.

Tässä pelastussuunnitelmassa on 27 sivua.

Sisälllys

1	Johdanto	4
2	Kohteen perustiedot	5
2.1	Perustiedot	5
2.2	Organisaatio	5
2.3	Muut tiedot	5
3	Vastuunjako	7
4	Tärkeät puhelinnumerot	8
4.1	Kiinteistön tärkeät numerot	8
4.2	Muut tärkeät numerot	8
5	Vaaratilanteet ja niiden vaikutukset	9
6	Turvallisuusjärjestelyt	11
6.1	Paloturvallisuus	11
7	Toimintaohjeita	12
7.1	Avun hälyttäminen	12
7.2	Sairauskohtaus tai tapaturma	13
7.3	Tulipalo	14
7.4	Toiminta kokoontumispaikalla	14
7.5	Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa	15
7.6	Vesivahinko	15
7.7	Yleinen vaaramerkki	16
7.8	Kaasuvaara	17
7.9	Säteilyvaara	17
7.10	Sähkökatkot	18
8	Väestönsuojelu	20
9	Suojaväistö	21
10	Liitteet	22
	Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet	23
	Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet	24
	B.1 Sammuttimet	24
	B.2 Sammutuspeitteet	24
	Liite C Auton lämmitysjohtot	25
	Liite D Kotivara	26
	Liite E Alueopaste	27

1 Johdanto

Pelastussuunnitelman laadinta, ylläpito ja tiedottaminen perustuvat pelastuslain (379/2011) vaatimukseen. Tässä pelastussuunnitelmassa on selostus:

1. vaarojen ja riskien arvioinnin johtopäätelmistä;
2. rakennuksen ja toiminnassa käytettävien tilojen turvallisuusjärjestelyistä;
3. henkilöille annettavista ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi;
4. mahdollisista muista kohteen omatoimiseen varautumiseen liittyvistä toimenpiteistä. (Pelastuslaki 379/2011, 15 §.)

Pelastussuunnitelma on pidettävä ajan tasalla ja siitä on tiedotettava tarvittavalla tavalla asianomaisen rakennuksen tai muun kohteen henkilöille. (Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta 407/2011, 2 §.)

Pelastuslaissa on myös muita vaatimuksia turvallisuudelle, näistä tärkeimpinä:

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että:

1. tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen;
2. rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin;
3. pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista;
4. pelastushenkilöstön turvallisuus on otettu huomioon. (Pelastuslaki 379/2011, 9 §.)

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

1. sammutus-, pelastus- ja torjuntakalusto;
2. sammutus- ja pelastustyötä helpottavat laitteet;
3. palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet;
4. poistumisreittien opasteet ja valaistus;
5. väestönsuojien varusteet ja laitteet. (Pelastuslaki 379/2011, 12 §.)

Rakennuksen omistajan ja haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan:

1. ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä;
2. varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa;
3. varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät;
4. ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi. (Pelastuslaki 379/2011, 14 §.)

2 Kohteen perustiedot

2.1 Perustiedot

Kiinteistön nimi	1111 - Rullaniementie 4
Kiinteistön osoite	Rullaniementie 4 02260 ESPOO
Asuinhuoneistojen määrä	40
Talotyyppi	Rivitalo
Kerrosluku	2
Kiinteistön omistaja	Espoon Asunnot Oy puh. 09 35445000
Isännöintitoimisto	Espoon Asunnot Oy puh. 09 35445000

2.2 Organisaatio

Isännöitsijä	Antti Stenlund Espoon Asunnot puh. 09 35445000 antti.stenlund@espoonasunnot.fi

2.3 Muut tiedot

Kohde kuuluu seuraavaan pelastustoimen alueeseen: Länsi-Uusimaa.

Lämmitysmuoto	Kaukolämpö
Veden pääsulku	A-talon lämmönjakohuone.
Lämmönjakohuone	A-talon parkkialueen puoleisessa päädyssä, kellaritiloissa tekninen tila.
Sähköpääkeskus	A-talon päädyssä, käynti talon takaa, sähköpääkeskus pesulan käytävällä.
Kiinteistönhoito	Alltime Oy puh. 041 7323233 päivystys 041 7323233
Kokoontumispaikka	Parkkialueet.
Putkilukko	A-talon pesulan/sähköpääkeskuksen ulko-oven oikealla puolella.
Putkilukko	A-talon lämmönjakohuoneen ulko-oven oikealla puolella, 2 kappaletta.
Varakokoontumispaikka	Naapurikiinteistö.

---

3 Vastuunjako

Osapuoli	Vastuualue
Isännöinti	Vastaa koko kiinteistön isännöinnistä, huoltosopimusten ja vastaavien asioiden hallinnoinnin hoitaminen, ilmoitettuihin turvallisuus- tai muihin puutteisiin puuttuminen tai sen vastuuttaminen muulle taholle. Isännöitsijä on viranomaisvalvonnan ja muiden vastaavien asioiden yhteyshenkilö ja osallistuu mm. palotarkastuskierroksiin
Kiinteistöhuolto	Kiinteistön tekniset järjestelmät ja turvalaitteet, piha-alueen hoito, tarvittavat lumenpudotukset yms. asiat. Huoltomies havannoi kohteella liikkeessaan puutteita ja hoitaa niitä omatoimisesti kuntoon tai ilmoittaa asiasta isännöintiin.
Asukas	Asukas vastaa omasta asuinhuoneistostaan ja varastokopistaan sekä omasta irtaimistostaan ja toiminnastaan yhtiössä. Asukkaiden tiloissa olevat, kiinteistön järjestelmät tai kiinteät rakenteet, hoitaa huoltoyhtiö
Normaali tiedonkulku puutteiden osalta: Asukas--- Huoltoyhtiö --- Isännöinti	

Asukkaat voivat ilmoittaa turvallisuushuomioista tai muista puutteista huoltoon tai isännöintiin puhelimitse tai sähköpostilla, tarvittavat yhteystiedot löytyvät esimerkiksi tämän suunnitelman "Organisaatio"-luvusta.

4 Tärkeät puhelinnumerot

4.1 Kiinteistön tärkeät numerot

Tehtävä	Nimi	Puhelinnumero	Päivystysnumero
Huoltoyhtiö	Alltime Oy	041 7323233	041 7323233

4.2 Muut tärkeät numerot

Toimija	Puhelinnumero	Päivystysajat
Hätänumero	112	24 h
Myrkytystietokeskus	0800 147 111	24 h

5 Vaaratilanteet ja niiden vaikutukset

Vaaralla tarkoitetaan tekijää tai olosuhdetta, joka voi aiheuttaa haittaa tai saada aikaan haitallisen tapahtuman.

Riski on uhkaan liittyvä vahingon todennäköisyyden ja vakavuuden yhteisvaikutus.

Riski ja todennäköisyys	Syitä riskin toteutumiseen	Seuraus
Tulipalo (mahdollinen)	Avotuli (kynttilät), tupakointi, sähkölaitteet, sähkökeskukset ja -asennukset, ajoneuvot, tulityöt, ruoan valmistus	Henkilö- ja omaisuusvahingot
Tuhopoltto (epätodennäköinen)	Jätepiste, ajoneuvot, rakennuksen seinustalla oleva tavara	Omaisuusvahingot, henkilövahingon vaara
Vahingonteot, ilkivalta (epätodennäköinen)	Puutteellinen valaistus, auki jäänyt ulko-ovi	Omaisuusvahingot
Varkaus (epätodennäköinen)	Auki jäänyt ulko-ovi tai yleisten tilojen ovi, avataan ovi tuntemattomalle henkilölle	Omaisuusvahingot. Henkilövahingon vaara.
Tapaturma (mahdollinen)	Talvisin liukkaus, lumen tai jään putoaminen katolta, kaatuminen pihalla /omassa asunnossa	Henkilövahingot
Sähkökatkos (mahdollinen)	Salama, myrsky, laiteviat	Laitteiden rikkoutuminen

Riski ja todennäköisyys	Syitä riskin toteutumiseen	Seuraus
Vesivahinko (mahdollinen)	Puutteet huollossa/ valvonnassa, jäätyminen, tukokset, laitteiden vikaantuminen, myrsky	Omaisuuksvahingot
Kaasuvaara (epätodennäköinen)	Vaarallisten aineiden kuljetukset, tulipalo lähialueella	Sisälle suojautuminen
Liikenneonnettomuus (mahdollinen)	Lähialueen liikenne, liikenne piha-alueella	Henkilövahingot
Säteilyvaara (epätodennäköinen)	Säteilyonnettomuus	Suojautuminen sisätiloihin

6 Turvallisuusjärjestelyt

6.1 Paloturvallisuus

Palovaroitin

Palovaroittimien tehtävänä on varoittaa alkavasta tulipalosta. Näin alkavan palon tukahduttaminen, muiden varoittaminen ja pelastautuminen on mahdollista.

Palovaroitin

Sijainti	A-talon kellarin pyörävaraston katossa.
Kattavuus	A-talon pyörävarasto.
Laitteiston malli	Paristokäyttöinen
Hälytyksen tyyppi	Paikallinen hälytys

Tulityöt

Tulityöt määritellään töiksi, joissa syntyy kipinäointia tai joissa käytetään liekkiä tai muuta lämpöä ja joka aiheuttaa palovaaraa. Tällaisia töitä ovat mm. kaasu- ja kaarihitsaus, poltto- ja kaarileikkaus, laikkaleikkaus ja metallien hionta, joista syntyy kipinäointia, sekä työt, joissa käytetään kaasupoltinta, muuta avotulta tai kuumailmapuhallinta.

Tulitöiden suorittaminen tilapäisellä tulityöpaikalla vaatii aina tulitöiden vastuuhenkilön antaman tulityöluvan. Tulityöluvalla varmistetaan eri osapuolten toiminta turvallisuuteen ja palosuojeluun liittyvissä asioissa. Tulityötä suorittavalla henkilöllä on aina oltava tulityökortti.

Tulityölupia myöntää isännöitsijätoimisto.

7 Toimintaohjeita

Seuraavilla sivuilla on selostus ohjeista onnettomuuksien ehkäisemiseksi sekä onnettomuus- ja vaaratilanteissa toimimiseksi. **Lue toimenpideohjeet tarkasti!**

Oikeat toimenpiteet, ratkaisut ja valinnat ehkäisevät ja rajoittavat onnettomuuksia. Vahinkoja voidaan näin minimoida tai ne voidaan poistaa kokonaan.

Turvallisuus on kaikkien yhteinen asia!

7.1 Avun hälyttäminen

Kaikissa kiireellisissä hätätilanteissa, olipa kyse sitten poliisin, pelastustoimen, sairaankuljetuksen tai sosiaalitoimen kiireellisestä avuntarpeesta SOITA NUMEROON: 112

Soita hätäpuhelu itse, jos voit

Tärkeää on, että hätäpuhelun soittaa se, jota asia koskee. Hänellä on tietoja, joita päivystäjä tarvitsee määritellään millaista apua paikalle lähetetään. Välikäsien kautta tuleva puhelu voi viivästyttää avun paikalle tuloa.

Kerro, mitä on tapahtunut

Hätäkeskuspäivystäjä kysyy soittajalta tietoja tapahtuneesta, jotta hän osaa tarvittaessa lähettää tilanteeseen oikean avun.

Kerro tarkka osoite ja kunta

Hätäkeskuksen alueella saattaa olla useita samoja osoitteita eri kunnissa. Siksi on tärkeää kertoa osoitteen lisäksi tapahtumapaikkakunta.

Vastaa sinulle esitettyihin kysymyksiin

Päivystäjän esittämällä kysymyksillä on tarkoituksensa. Kysymykset eivät viivästyttävä avun hälyttämistä. Kiireellisessä tapauksessa päivystäjä hälyttää jo puhelun aikana auttamaan tulevat viranomaiset ja yhteistyökumppanit, sekä antaa näille lisätietoja tapahtuneesta.

Toimi annettujen ohjeiden mukaan

Päivystäjä on koulutettu antamaan ohjeita eri tilanteisiin. On tärkeää noudattaa annettuja ohjeita. Oikein suoritetuilla ensitoimenpiteillä on usein merkitystä tilanteen lopputuloksen kannalta.

Lopeta puhelu vasta saatuaasi siihen luvan

Liian aikainen puhelun päättäminen voi hidastaa auttajien paikalle saapumista. Saatuaasi luvan puhelun päättämiseen, sulje puhelin. Pidä linja vapaana. Päivystäjä tai kohteeseen saapuva auttaja voi tarvita lisätietoja tapahtuneesta.

7.2 Sairauskohtaus tai tapaturma

Selvitä mitä on tapahtunut

- Onko henkilö kaatunut tai pyörtynyt?
- Onko mahdollisesti silminnäkijöitä, jotka osaisivat kertoa tarkemmin tapahtuneesta?

Tarkista henkilön tila

- Onko henkilö heräteltävissä puhuttelemalla tai ravistelemalla?

Tarkista hengitys

- Jos henkilö ei herää, tarkista hengitys: aseta kämmenselkä potilaan suun eteen ja kokeile tuntuuko ilmaa kulkevan.

Tee hätäilmoitus

- Soita numeroon **112**.
- Kerro, mistä soitat.
- Kerro, mitä on tapahtunut.
- Toimi ohjeiden mukaisesti.

Anna tarvittaessa ensiapua

- Jos henkilö ei hengitä, aloita ensiapu osaamisesi ehdoin.

Tajuton, mutta hengittävä potilas käännetään kylkiasentoon.

Tarkkaile potilasta.

- Jos potilaan tilassa tapahtuu muutoksia ennen pelastuslaitoksen saapumista, ilmoita siitä soittamalla uudelleen hätänumeroon **112**, jotta hätäkeskuksessa voidaan tehdä uusi tilannearvio.

Opasta ammattiauttajat nopeasti potilaan luokse

- Kerro ammattiauttajille mitä on tapahtunut ja mitä on tehty.

7.3 Tulipalo

Pelasta

- Suorita tilannearvio. Pelasta välittömässä vaarassa olevat.
- Varo hengittämästä savua! Savu on erittäin myrkyllistä ja hengitettynä aiheuttaa menehtymisen erittäin nopeasti.

Varoita

- Varoita muita rakennuksessa olevia tulipalosta ja uhkaavasta vaarasta.
- Ohjatkaa ihmiset kokoontumispaikalle.

Hälytä

- Soita hätänumeroon **112** turvallisesta paikasta.
- Kerro kuka olet, missä palaa (osoite ja kerros), mikä palaa ja onko ihmisiä vaarassa.
- Älä katkaise puhelua ennen kuin saat luvan.

Sammuta

- Suorita alkusammutus mahdollisuuksien mukaan.
- Rasvapalo sammutetaan tukahduttamalla se sammutuspeitteellä.
- Sähkölaitepalossa katkaise laitteen virta, tämän jälkeen voit aloittaa ensisammutuksen.

Rajoita

- Poista lähellä olevat tulenarat esineet ja syttyvät aineet.
- Rajoita palon sekä savun leviämistä sulkemalla ikkunat ja asunnon ovi poistuessasi.

Opasta

- Opasta pelastushenkilöstö paikalle tai järjestä opastus. Esimerkki: yksi henkilö opastaa parkkipaikan reunassa ja toinen rakennuksen vieressä.

Evakuointitilanteessa kokoontumispaikka on: Parkkialueet.

Varakokoontumispaikka: Naapurikiinteistö.

7.4 Toiminta kokoontumispaikalla

Kokoontumispaikka: Parkkialueet.

Tilanteen mukaan on pohdittava, onko turvallista jäädä nimetyille kokoontumispaikalle, vai onko ihmiset ohjattava toisaalle: esimerkiksi ennalta sovittuun sisätilaan tai lähistöllä olevaan kiinteistöön (varakokoontumispaikka).

Kokoontumispaikalta ei saa poistua ilman pelastusviranomaisen lupaa.

Muistettavia asioita kokoontumispaikalla:

- mahdollisista loukkaantuneista huolehtiminen
- liikuntarajoitteisista tai muuten vajaakuntoisista huolehtiminen
- ilmoitettava, mikäli tietää jonkun jääneen sisälle

Varakokoontumispaikka

Varakokoontumispaikka: Naapurikiinteistö.

Ankarissa talviolosuhteissa tai muissa tilanteissa saatetaan tarvita varakokoontumispaikkaa, johon ihmiset ohjataan. Myös viranomaiset osoittavat tarvittaessa suojapaikat pidempiaikaista suojautumista varten.

7.5 Liikuntarajoitteisen avustaminen hätätilanteessa

Liikuntarajoitteisten henkilöiden poistuminen rakennuksesta hätätilanteessa voi olla vaikeaa ja hidasta. Jos tiedät naapurissasi asuvan liikuntarajoitteisia henkilöitä, esimerkiksi invalideja, sokeita tai vanhuksia, pyri hätätilanteessa varmistamaan myös heidän turvallinen poistumisensa. Jos tiedät naapurisi olevan kotona, mutta et voi auttaa häntä poistumaan, ilmoita pelastusviranomaisille tilanteesta heti kun mahdollista.

Toimi yhteistyössä muiden asukkaiden kanssa.

Huomioitavia asioita autettaessa liikuntarajoitteista henkilöä poistumisessa

- Auta liikuntarajoitteista poistumaan omien kykyjesi mukaan.
- Kuuntele autettavaa.
- Huolehdi auttamastasi henkilöstä myös ulospääsyn jälkeen.

7.6 Vesivahinko

Toimintaohjeet

- Katkaise sähköt vuotokohteesta ja sen läheisyydestä.
- Tyrehdytä vuoto esim. sulkemalla veden pääsulku, jos mahdollista.
- Ilmoita asiasta välittömästi:
  - huoltomiehelle: Alltime Oy, puh. 041 7323233, päivystys 041 7323233
  - isännöitsijälle: Antti Stenlund, puh. 09 35445000
- Tarvittaessa ota yhteys hätänumeroon **112**.
- Veden pääsulku: A-talon lämmönjakohuone.
- Lämmönjakohuone: A-talon parkkialueen puoleisessa päädyssä, kellaritiloissa tekninen tila.
- Sähköpääkeskus: A-talon päädyssä, käynti talon takaa, sähköpääkeskus pesulan käytävällä.

Mikäli vesivaara uhkaa rakennuksen ulkopuolelta

- Selvitä vesivaaran aiheuttaja.
- Jos kyseessä on vuoto, pyri tyrehtyttämään se.
- Pyri estämään veden pääsy rakennukseen
  - säkityksin
  - muovipeitteitä käyttämällä
  - johtamalla vesi pois päin rakennuksesta
- Hälytä tarvittaessa lisäapua.

7.7 Yleinen vaaramerkki

Yleinen vaaramerkki on minuutin pituinen nouseva ja laskeva äänimerkki tai viranomaisen kuuluttama varoitus. Nousevan sekä laskevan jakson pituus on 7 sekuntia.

Yleinen vaaramerkki tarkoittaa väestöä uhkaavaa välitöntä vaaraa. Varoitus annetaan taajamissa kiinteällä ulkohälytínjärjestelmällä ja taajamien ulkopuolella kulkuneuvon asennetuilla liikkuvilla hälyttimillä.

Vaara ohi -merkki on yhden minuutin mittainen tasainen äänimerkki. Se on ilmoitus siitä, että uhka tai vaara on ohi.

Toimi näin kuultuasi yleisen vaaramerkin

- Siirry sisälle.
- Pysy sisällä.
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointilaitteet.
- Avaa radio ja odota ohjeita.
- Vältä puhelimen käyttöä, etteivät linjat tukkeudu.
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisten kehotusta, ettet joutuisi vaaraan matkalla.

7.8 Kaasuvaara

Kaasuvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki

Lisätietoja vaaran laadusta saat radiosta ja televisiosta. Kaasuvaaraan liittyy tavallisesti seuraavia asioita.

- Jos olet sisätiloissa ja haistat kaasua:
  - pysyttele sisällä
  - yläkerroksissa on paras suoja
  - paina märkä vaate suun eteen ja hengitä sen läpi
  - pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi
  - älä mene kellariin.
- Jos olet ulkona, kun haistat kaasua etkä pääse sisälle:
  - kiirehdi kaasupilven alta sivutuuleen
  - pyri mahdollisimman korkealle, esimerkiksi mäen päälle
  - paina märkä vaate, ruoho, turve- tai sammaltuppo suun eteen ja hengitä sen läpi.

Lisätietoja kaasulta suojautumiseksi

- Pysäytä ilmastointilaitteet ja sulje ovet sekä ikkunat tiiviisti. Mitä tiiviimmäksi rakennuksen saat, sitä hitaammin kaasu tunkeutuu sisälle.
- Voit sulkea ja teipata myös sisäovet ja pysytellä tuulen alapuolisissa tiloissa. Kaasun hajun tuntiessasi voit hengittää kostean, huokoisen kankaan läpi.
- Viranomaiset ilmoittavat radiossa tai kaiutinautoilla milloin myrkkypilvi on haihtunut. Tuuleta sisätilat sen jälkeen huolellisesti.

7.9 Säteilyvaara

Säteilytilannetta valvotaan jatkuvasti koko maassa mittareilla. Pienetkin muutokset huomataan heti ja niistä tiedotetaan viipymättä. Säteilyvaarasta annetaan yleinen vaaramerkki.

Mene sisälle

Sisälle suojautuminen on säteilyvaaratilanteessa ensisijainen suojelutoimenpide.

Sulje tiiviisti ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmanvaihto, jotta radioaktiiviset aineet eivät pääsisi sisään. Talon keskiosissa on paras suoja.

Joditabletit

Joditablettien ottaminen on toissijainen tukitoimi, jota suositellaan enintään 40-vuotiaille ja raskeana oleville.

Ota joditabletti vasta viranomaisten kehotuksesta, jonka kuulet radiosta tai televisiosta. Joditabletit ehkäisevät radioaktiivisen jodin kertymistä kilpirauhaseen, mutta eivät anna muuta suojaa. Tabletteja ei pidä lähteä vaaratilanteesta noutamaan rakennuksen ulkopuolelta. Jodeja voi hankkia etukä-

teen apteekista. Joditabletteja tulisi olla 2 per henkilö. Sosiaali- ja terveysministeriö suosittelee joditablettien ottamista ydinonnettomuudesta johtuvissa säteilyvaaratilanteissa enintään 40-vuotiaille ja raskaana oleville.

Suojaa ruokasi ja juomavesi

Laita esillä olevat elintarvikkeet muovipusseihin tai tiiviisiin astioihin. Jääkaappi, pakastin ja tiiviit pakkaukset suojaavat radioaktiiviselta pölyltä.

Ulkona liikkuminen

Jos on pakko mennä ulos, käytä tiivistä, ihon peittävää asua, esimerkiksi sadevaatteita. Riisu vaatteet sisälle tullessasi eteiseen ja peseydy huolella. Käytä hengityssuojainta, pyyhettä tai talouspaperia estämään radioaktiivisten hiukkasten pääsy keuhkoihin.

Lisäohjeet

Lisäohjeita saat kaupunkisi pelastusviranomaisilta, tiedotusvälineistä sekä Yleisradion teksti-TV:n sivulta 867. Tietoa saat myös Säteilyturvakeskuksen Internet-sivuilta osoitteesta www.stuk.fi ja pelastustoimen sivuilta www.pelastustoimi.fi.

7.10 Sähkökatkot

Toiminta sähkökatkon aikana:

- Tarkista ensin sulakkeet. Jos ne ovat ehjät, selvitä toimivatko naapurisi tai naapuritalojen sähköt.
- Jos sähköt katkeavat laajemmalla alueella, on häiriö jo tiedossa ja korjaustoimenpiteet aloitettu. Useimmilla sähköntoimittajilla on nauhoitettu häiriötiedote vikapalvelunumerossa, joka kertoo tiedossa olevan sähkökatkotilanteen alueellasi.
- Mikäli sähköjen palauduttua sähköt käyttäytyvät oudosti, esimerkiksi valot palavat normaalia kirkkaammin tai himmeämmin, saattaa syynä olla sähköverkon nollajohtimen katkeaminen. Tästä voi seurata laitevaurioita, tulipalo ja pahimmillaan sähköiskun vaara. Näissä tilanteissa katkaise sähkö pääkytkimestä ja soita sähköntoimittajasi vikapäivystykseen.
- Sähkökatkon jatkuessa pidempään varaudu etenkin talvisaikaan lämpimin vaattein sekä tarvittaessa kotivaran avulla. Kotivaran ohje löytyy liitteistä.

Hyvä tietää sähkökatkon aikana

- päällä olleet sähkölaitteet (esim. liesi tai uunit) tulee sammuttaa, jotta niistä ei sähköjen palauduttua aiheudu palovaaraa
- jääkaappi ja pakastin sammuvat ja niiden avaamista kannattaa välttää, jotta elintarvikkeet eivät ala pilaantua
- vedentulo voi katketa sähkökatkon aikana, sillä vesilaitoksen pumpput toimivat sähköllä

Ennakoiduista sähköpulatilanteista pyritään tiedottamaan etukäteen. Aina tietoa **ei** ole mahdollista

antaa etukäteen. Seuraamalla viranomaistiedotusta esimerkiksi YLE:n kautta saat tietoa ennakoituista sähkökatkoista.

8 Väestönsuojelu

Kiinteistössä ei ole omaa väestönsuojaa. Kiinteistö kuuluu yleisen väestönsuojelun piiriin. Pelastustoimi varautuu alueelliseen väestönsuojeluun. Pelastustoimi varautuu toimimaan myös poikkeusoloissa. Keskeisiä tehtäviä ovat uhkien havaitseminen ja niistä varoittaminen, väestön suojaamismahdollisuuksien ylläpito sekä pelastustoiminnasta ja siinä tarvittavista lisäresursseista huolehtiminen. Tavoitteena on mahdollisimman tehokas toiminta poikkeusolojen onnettomuus ja tuhotilanteissa.

Alueen pelastustoimi laatii yhteistyössä alueen kuntien kanssa väestön suojaamista koskevat suunnitelmat. Pelastustoimi huolehtii myös oman organisaationsa valmiudesta väestönsuojelutehtäviin ja omatoimisen varautumisen organisoimisesta poikkeusolojen varalle. Väestönsuojelussa tarvittavat pelastus-, ensiapu-, sairaankuljetus- sekä huoltojärjestelyt perustetaan vasta poikkeusoloissa. Näissä tehtävissä on maan laajuisesti silloin noin 85 000 henkilöä.

Yleisissä väestönsuojissa on Suomessa yhteensä 110 000 suojapaikkaa. Viranomaiset antavat ohjeita radiossa, jos on siirryttävä väestönsuojoihin ja tiedon siitä, mihin yleisistä väestönsuojista ihmiset siirtyvät. Siirtyminen väestönsuojoihin tapahtuu siis aina viranomaisten kehotuksesta. Normaaliaikana tapahtuvat onnettomuudet eivät yleensä koskaan edellytä väestönsuojaan suojautumista, vaan sisälle suojautuminen riittää.

9 Suojaväistö

Suojaväistöllä tarkoitetaan väestön siirtämistä johdetusti pois vaara-alueelta tilanteissa, joissa sen katsotaan aiheuttavan pienemmän riskin sisätiloihin suojautumiseen verrattuna. Tällaisia tilanteita ovat kaikki nopeasti kehittyvät vaarallisten aineiden onnettomuudet, voimakkaat palokaasujen aiheuttamat haitat, räjähdysvaara ja säteilytilanne.

Suojaväistö tehdään aina viranomaisten erillisen määräyksen perusteella. Viranomaiset ovat jo ennakolta suunnitelleet suojaväistön suorittamisen alueelta ja varanneet siihen tarvittavan kuljetuskaluston.

10 Liitteet

Tässä pelastussuunnitelmassa on seuraavat liitteet:

- Liiketilän haltijan velvollisuudet
- Alkusammuttimien käyttöohjeet
- Auton lämmitysjohdot
- Kotivara
- Alueopaste

Liite A Liiketilän haltijan velvollisuudet

Tilän haltijan tai toiminnanharjoittajan on mahdollisuuksiensa mukaan valvottava, että työpaikalla noudatetaan tulipalon ja muun onnettomuuden ehkäisemiseksi ja henkilöturvallisuuden varmistamiseksi annettuja säännöksiä ja määräyksiä. On suositeltavaa nimetä turvallisuudesta vastaava henkilö, joka huolehtii turvallisuusasioista ja toimii yhteistyössä kiinteistön vastuuhenkilöiden kanssa.

Tilanhaltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan huolehdittava siitä, että rakennus, rakennelma ja sen ympäristö pidetään sellaisessa kunnossa, että

- tulipalon syttymisen, tahallisen sytyttämisen sekä leviämisen vaara on vähäinen
- rakennuksessa olevat henkilöt pystyvät tulipalossa tai muussa äkillisessä vaaratilanteessa poistumaan rakennuksesta tai heidät voidaan pelastaa muulla tavoin
- pelastustoiminta on tulipalon tai muun onnettomuuden sattuessa mahdollista.

Helposti syttyvää materiaalia tai muuta tavaraa ei saa säilyttää ullakolla, kellarissa, kulku- tai poistumisteillä, rakennuksen alla tai sen välittömässä läheisyydessä.

Seuraavat varusteet ja laitteet on pidettävä toimintakunnossa sekä huollettava ja tarkastettava asianmukaisesti:

- sammutusvälineet
- palonilmaisu-, hälytys- ja muut onnettomuuden vaaraa ilmaisevat laitteet
- poistumisreittien opasteet ja valaistus.

Tilän haltija ja toiminnanharjoittaja vastaavat osaltaan laitteiden kunnosta ja ilmoittavat epäkohdista vastuuhenkilölle.

Tilän haltijan sekä toiminnanharjoittajan on osaltaan

- ehkäistävä tulipalojen syttymistä ja muiden vaaratilanteiden syntymistä
- varauduttava henkilöiden, omaisuuden ja ympäristön suojaamiseen vaaratilanteissa
- varauduttava tulipalojen sammuttamiseen ja muihin sellaisiin pelastustoimenpiteisiin, joihin ne omatoimisesti kykenevät
- ryhdyttävä toimenpiteisiin poistumisen turvaamiseksi tulipaloissa ja muissa vaaratilanteissa sekä toimenpiteisiin pelastustoiminnan helpottamiseksi.

Liite B Alkusammuttimien käyttöohjeet

Asukas vastaa sammutusvälineiden hankinnasta asuntoonsa.

B.1 Sammuttimet

- Kierrä sammutinta ylösalaisin ja ravista sammutinta, tämä varmistaa jauheen juoksevuuden.
- Vedä varmistinsokka irti.
- Lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Jos olet sisällä lähesty matalana lattianrajassa, tämä parantaa näkyvyyttä.
- Ota sammuttimen letkun päästä ote ja suuntaa sammutusaine liekkien juureen, älä katko liekkejä.
- Aloita sammuttaminen edestä ja jatka taaksepäin, tai alhaalta ylöspäin.
- Sammutusta voi tehostaa edestakaisin suuntautuvalla liikkeellä.
- Koko palava alue on peitettävä sammutepilveen.
- Liekkien sammuttua sammuttamisen voi lopettaa.
- Tarkkaile palanutta kohdetta ja varmistu, että palo on sammunut.
- Mikäli kohde syttyy uudelleen, toista sammutus.

B.2 Sammutuspeitteet

- Ota kiinni peitteen nurkista ja suojaa kätesi peitteen sisään.
- Astu jalalla peitteen päälle, tämä estää liekin tulon kasvoille.
- Jos olet ulkona, lähesty paloa tuulen suunnasta.
- Ojenna kädet suoriksi.
- Levitä peite palon päälle.
- Pidä peitettä tiiviisti palon päällä ja varmistu, että palo on sammunut.
- Suojaa itsesi peitteen nostamisen aikana, palo voi syttyä uudelleen.
- Varmista vielä kerran, että palo on sammunut.

Liite C Auton lämmitysjohdot

Auton lämmitysjohto tulee turvallisuussyistä aina käytön jälkeen irrottaa pistorasiasta eikä pistorasiassa olevaa johtoa saa jättää esimerkiksi lämmitystolppaan roikkumaan. Myös pistorasiakotelon kansi on syytä pitää lukittuna.

Avoim pistorasiakotelo ja vapaasti roikkuva jännitteinen lämmitysjohto aiheuttavat sähköiskun vaaran. Jos pistokytin putoaa vesilätäkköön tai lumisohjoon, se saattaa tehdä ympärillä olevan alueen sähköiseksi. Lisäksi lämmitysjohto voi rikkoutua vaaralliseen kuntoon esimerkiksi paikoitusalueen lumenluonnin yhteydessä. Avoimena oleva pistorasiakotelo puolestaan on alttiina ilkeille.

Käyttäjiä tulee ohjeistaa auton lämmitysjohtojen turvallisesta käytöstä ja säilytyksestä. Yhtiö vastaa kiinteistön turvallisuudesta ja jos esimerkiksi ulkopuolinen henkilö loukkaa itsensä, on vastuu yhtiöllä. Myös auton käyttäjä, joka virheellisesti on jättänyt lämmitysjohtojen kiinni pistorasiaan, vastaa omalta osaltaan mahdollisista vahingoista.

Auton esilämmitykseen on käytettävä vain tarkoitukseen soveltuvaa lämmitysjohtoa ja autoihin tarkoitettua sisätilan lämmitintä. Jatkojohtojen käyttöä tulee välttää, sillä jatkojohtot eivät yleensä ole lapsisuojattuja ja ne joutuvat helposti maahan, jossa ne ovat alttiita vedelle, lialle ja lumelle. Liitäntäjohtojen ja pistokkeiden kunto tulee tarkistaa tai tarkistuttaa riittävän usein.

Jos auton sähkölämmityslaitteita ei käytetä tai niiden kunnosta ei huolehdi oikein, seurauksena saattaa olla sähköiskun vaara käyttäjälle tai muulle henkilölle. Myös palovaara on olemassa.

Liite D Kotivara

Kotivara on osa asukkaiden omatoimista varautumista. Yllättävistä tilanteista selviää vähemmin harmein, kun kotona on kotivara. Kotivara tarkoittaa, että kotiin hankitaan ruokaa ja muita päivittäin välttämättä tarvittavia tavaroita vähän enemmän. Kotivaran pitäisi riittää kolme vuorokautta (72 tuntia). Kotivara on normaalissa kierrossa olevia elintarvikkeita ja tavaroita, joita täydennetään sitä mukaa kun niitä käytetään. Näin elintarvikkeet pysyvät tuoreina ja tavarat käyttökelpoisina.

Tilanne, että kauppaan ei pääse, voi yllättää monestakin syystä.

- Yksinasuva voi sairastua, eikä kykene ostoksille
- Yhteiskunta voi haavoittua; tulee lakko, liikenneyhteydet katkeavat tai laaja sähkökatkos häiritsee arkea.
- Tilanne, jossa kaupat joudutaan sulkemaan tai ulos ei voi lähteä.

Kotivara voi vaihdella sisällöltään talouden ruokatottumusten mukaan sisältäen muun muassa pulotettua vettä, astioita veden varastoimiseen, lääkkeitä, joditabletit sekä talouskohtaisia välttämättömyystarpeita. Näitä ovat mm. henkilökohtaiset lääkkeet, hygieniatarvikkeet, vaipat, paristokäyttöinen radio, taskulamppu ja paristot.

Liite E Alueopaste

